

Ministerstvo financií SR

Odbor rozpočtovej regulácie

Oddelenie rozpočtovej regulácie

a analýz financovania územnej samosprávy

I. Hospodárenie obcí a vyšších územných celkov za rok 2013

Hodnotenie rozpočtového hospodárenia obcí a VÚC sa vykonáva nadväzne na finančné výkazy FIN 1-12 k 31.12.2013. Tieto finančné výkazy za rok 2013 nepredložilo 5 obcí, ktorých výsledky hospodárenia nie sú zahrnuté do celkového hodnotenia.

Oproti hodnoteniu výsledkov rozpočtového hospodárenia obcí a VÚC za rok 2012 došlo k zmene v štruktúre finančného výkazu o plnení rozpočtu a o nerozpočtovaných pohyboch na účtoch subjektu verejnej správy FIN 1-12 (napr. vykazovanie podnikateľskej činnosti, školského stravovania, grantov, sociálneho fondu a pod.). V hodnotení hospodárenia obcí a VÚC za rok 2012 boli nerozpočtované príjmy a výdavky hodnotené len za súhrnné príjmy a výdavky pre vykázanie schodku alebo prebytku v metodike ESA 95, v hodnotení za rok 2013 sú tieto nerozpočtované príjmy a výdavky zaradené do jednotlivých príjmových a výdavkových položiek ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie. Skutočnosť za rok 2012 bola upravená na porovnateľnú základňu s rokom 2013.

1. Obce

V roku 2013 zabezpečovali obce financovanie samosprávnych kompetencií predovšetkým z vlastných daňových a nedaňových príjmov. Z dotácií zo štátneho rozpočtu z príslušných kapitol štátneho rozpočtu (ďalej len „kapitola“) boli financované kompetencie preneseného výkonu štátnej správy a ďalšie úlohy spojené s regionálnym rozvojom, ochranou životného prostredia, ako aj realizáciou projektov spolufinancovaných z prostriedkov Európskej únie.

V bežných rozpočtoch obcí schválených mestskými a obecnými zastupiteľstvami sa očakávali príjmy v sume 2 804 205 tis. eur, výdavky 2 617 711 tis. eur a prebytok 186 495 tis. eur. Počas roka 2013 boli príjmy bežného rozpočtu upravené na sumu 2 993 950 tis. eur, výdavky 2 805 093 tis. eur a prebytok v sume 188 857 tis. eur. Skutočné bežné príjmy dosiahli sumu 3 185 922 tis. eur a výdavky 2 926 117 tis. eur, prebytok bol 259 805 tis. eur.

V schválených kapitálových rozpočtoch sa očakávali príjmy v sume 576 716 tis. eur, výdavky 758 235 tis. eur a schodok 181 518 tis. eur. Zmenami počas roka bol upravený rozpočet kapitálových príjmov na sumu 563 507 tis. eur, výdavkov 767 344 tis. eur a schodok vo výške 203 837 tis. eur. V skutočnosti boli dosiahnuté kapitálové príjmy v sume 415 964 tis. eur, výdavky 576 946 tis. eur, schodok 160 982 tis. eur.

Súčasťou rozpočtov obcí sú aj finančné operácie, v rámci ktorých obce predpokladali v schválených rozpočtoch v príjmovej časti získať 212 891 tis. eur, výdavkové finančné operácie sa očakávali v sume 162 378 tis. eur a prebytok 50 513 tis. eur. Zmenou v priebehu roka 2013 boli upravené príjmové finančné operácie na sumu 310 239 tis. eur, výdavkové finančné operácie 197 311 tis. eur a prebytok 112 928 tis. eur. Skutočné príjmové finančné operácie boli dosiahnuté v sume 261 364 tis. eur, výdavkové v sume 176 772 tis. eur, prebytok finančných operácií bol 84 592 tis. eur.

Celkové príjmy rozpočtov obcí sa predpokladali v schválených rozpočtoch vo výške 3 593 812 tis. eur, v upravených rozpočtoch vo výške 3 867 696 tis. eur, v skutočnosti dosiahli 3 863 249 tis. eur. Výdavky sa predpokladali v schválených rozpočtoch vo výške 3 538 323 tis. eur, v upravených rozpočtoch 3 769 749 tis. eur a v skutočnosti sa realizovalo 3 679 835 tis. eur. V porovnaní s rokom 2012 sa skutočne dosiahnuté celkové príjmy obcí za rok 2013 zvýšili o 78 687 tis. eur a celkové výdavky o 52 740 tis. eur. Súvisí to so zvýšením daňových príjmov, ale najmä so zvýšením nerozpočtovaných príjmov - nedaňových príjmov a bežných grantov. Na druhej strane došlo k zníženiu kapitálových grantov a transferov a príjmových finančných operácií (prijaté úvery a prevod prostriedkov z predchádzajúcich rokov). Vo výdavkovej časti rozpočtu obcí došlo k v porovnaní s rokom 2012 k zvýšeniu bežných výdavkov (+188 828 tis. eur, +4,3 %), ale v kapitálových výdavkoch došlo k poklesu (-90 508 tis. eur, -24,8 %), a to okrem nákupu budov takmer vo všetkých položkách tejto kategórie.

Obce vo svojich schválených rozpočtoch na rok 2013 predpokladali v rámci rozpočtového hospodárenia účtovný prebytok vo výške 55 489 tis. eur, po vylúčení finančných operácií predpokladali prebytok vo výške 4 977 tis. eur. V upravených rozpočtoch predpokladali obce účtovný prebytok vo výške 97 948 tis. eur, vylúčením finančných operácií predpokladali schodok vo výške 14 980 tis. eur.

Hospodárenie obcí za rok 2013 skončilo účtovným prebytkom 183 414 tis. eur. Po vylúčení príjmových finančných operácií vo výške 261 363 tis. eur a výdavkových finančných operácií vo výške 176 772 tis. eur predstavujú príjmy 3 601 886 tis. eur a výdavky 3 503 063 tis. eur. Rozpočtové hospodárenie obcí po vylúčení finančných operácií skončilo s prebytkom 98 823 tis. eur. Po započítaní zmien stavu záväzkov (pokles o 23 604 tis. eur), pohľadávok (nárast o 3 768 tis. eur), časového rozlíšenia úrokov v sume 323 tis. eur a ostatných úprav – obstaranie kapitálových aktív lízingom v sume 4 736 tis. eur a vylúčenie kurzových rozdielov z výdavkov v sume 9 tis. eur skončilo rozpočtové hospodárenie obcí v metodike ESA 95 s prebytkom vo výške 121 791 tis. eur. V porovnaní s rokom 2012, keď rozpočtové hospodárenie obcí v metodike ESA 95 skončilo s prebytkom vo výške 82 282 tis. eur, v roku 2013 došlo k jeho zlepšeniu o 39 509 tis. eur.

1.1. Vzťahy štátneho rozpočtu a rozpočtov obcí

Z rozpočtov jednotlivých kapitol štátneho rozpočtu bolo do rozpočtov obcí poskytnutých 1 125 684 tis. eur bežných a kapitálových grantov a transferov, z toho bežné granty a transfery 823 438 tis. eur a kapitálové granty a transfery 302 246 tis. eur. V porovnaní s rokom 2012 je to menej o 16 061 tis. eur.

Granty a transfery zo štátneho rozpočtu s kódom zdroja 111 boli poskytnuté v sume 829 487 tis. eur (oproti roku 2012 viac o 59 243 tis. eur), z toho bežné granty a transfery 792 738 tis. eur a kapitálové granty a transfery 36 749 tis. eur. Tieto granty a transfery boli určené na financovanie kompetencií preneseného výkonu štátnej správy (základné školy, matričná činnosť, stavebné konanie, činnosti na úseku dopravy, vodného hospodárstva a iné) v sume 685 052 tis. eur, na ostatné činnosti zabezpečované obcami v rámci ich samosprávnej pôsobnosti, napr. na podporu regionálneho rozvoja, cestovného ruchu, rozvoja bývania, obnovy infraštruktúry a pod. v sume 296 197 tis. eur. V tejto sume sú zahrnuté aj finančné prostriedky poskytnuté z jednotlivých kapitol na financovanie spoločných projektov v rámci EÚ. Do rozpočtov obcí bola poskytnutá celková suma grantov a transferov z jednotlivých rozpočtových kapitol takto (v tis. eur):

Kapitola	Granty a transfery poskytnuté obciam		
	celkom	z toho: kód zdroja 111*	v tom: prenesený výkon ŠS
Úrad vlády SR	5 063	5 048	
Ministerstvo vnútra SR	697 982	697 190	678 030
Ministerstvo životného prostredia SR	121 793	554	554
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	10 978	209	
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	72 856	65 069	
Ministerstvo zdravotníctva SR	1 770	99	
Ministerstvo kultúry SR	2 629	2 536	
Ministerstvo hospodárstva a výstavby SR	14 043		
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	141 917	4 071	
Ministerstvo dopravy, výstavby a region. rozvoja SR	34 040	32 440	6 468
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	342		
Všeobecná pokladničná správa	22 271	22 271	
Spolu	1 125 684	829 487	685 052

*Poznámka: *prostriedky štátneho rozpočtu v príslušnom roku bez prostriedkov financovania projektov EÚ a spolufinancovania zo ŠR.*

Podľa zákona č. 438/2012 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2013, prílohy č. 5 boli obciam schválené dotácie z kapitoly štátneho rozpočtu Všeobecná pokladničná správa (ďalej len „VPS“) v sume 26 506 tis. eur na financovanie zariadení sociálnych služieb. Začiatkom roka 2013 bola táto suma rozpočtovým opatrením

presunutá do rozpočtovej kapitoly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V priebehu rozpočtového roka bol upravený rozpočet dotácií obciam v kapitole VPS na sumu 22 376 tis. eur nadväzne na schválené uznesenia vlády SR, z toho 17 908 tis. eur bežné transfery a 4 468 tis. eur kapitálové transfery.

Dotácie boli poskytnuté:

- mestu Nitra a hlavnému mestu SR Bratislava na organizačné a finančné zabezpečenie osláv 1150. výročia príchodu svätých Cyrila a Metoda na naše územie (uznesenie vlády č. 48/2013)
- obciam a mestám na zabezpečenie zvýšenia plátov zamestnancov regionálneho školstva (uznesenia vlády č. 52/2013, č. 220/2013, 587/2013 a č. 698/2013)
- na projekty v nadväznosti na analýzu sociálno-ekonomickej situácie v meste Košice (uznesenie vlády č. 579/2013)
- na projekty v nadväznosti na analýzu sociálno-ekonomickej situácie Trenčianskeho samosprávneho kraja (uznesenie vlády č. 586/2013).

V skutočnosti boli obciam zo štátneho rozpočtu z kapitoly Všeobecná pokladničná správa poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 22 376 tis. eur, t. j. 100,00 % z upraveného rozpočtu. Z nej pripadá na (v tis. eur):

Titul	v tis. eur
Dotácie organizačné a finančné zabezpečenie osláv 1150. výročia príchodu svätých Cyrila a Metoda na naše územie	62
Dotácie na zabezpečenie zvýšenia plátov zamestnancov regionálneho školstva	16 930
Dotácie v nadväznosti na analýzu sociálno-ekonomickej situácie mesta Košice	3 495
Dotácie z rezervy vlády v nadväznosti na analýzu sociálno-ekonomickej situácie Trenčianskeho samosprávneho kraja	1 889
Spolu	22 376

Do 31. 12. 2013 obce vrátili na výdavkový účet ministerstva 104 tis. eur ako nepoužité prostriedky v roku, v ktorom boli poskytnuté. Skutočné čerpanie finančných prostriedkov oproti upravenému rozpočtu predstavuje 99,53 %.

Podľa zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve z celkového výnosu dane z príjmov fyzických osôb je príjmom rozpočtov obcí 65,4 %. Podľa finančných výkazov obcí k 31.12.2013 je vykazovaná suma 1 226 436 tis. eur, ktorá bola poskytnutá do rozpočtov obcí z výnosu tejto dane (5 obcí nepredložilo finančné výkazy). V skutočnosti však bol vykonaný prevod do rozpočtov obcí daňovými úradmi vo výške 1 227 252 tis. eur, rozdiel je 816 tis. eur.

1.2. Príjmy rozpočtov obcí

a) Príjmy bežného rozpočtu

Schválený rozpočet príjmov bežného rozpočtu na rok 2013 bol vo výške 2 804 205 tis. eur, počas roka 2013 bol obecnými zastupiteľstvami upravený na sumu 2 993 950 tis. eur. V skutočnosti dosiahli obce príjmy bežného rozpočtu vo výške 3 185 922 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu na 106,4 %). V porovnaní s rokom 2012 narástli príjmy bežného rozpočtu o 220 032 tis. eur (+7,4 %). Príjmy bežného rozpočtu podľa ekonomickej klasifikácie v roku 2013 boli splnené nasledovne:

Daňové príjmy - z úhrnných daňových príjmov bežného rozpočtu tvoril vykázaný podiel na dani z príjmov fyzických osôb sumu 1 226 436 tis. eur (k upravenému rozpočtu plnenie na 99,9 %). Z miestnych daní a poplatkov sa na plnení daňových príjmov podieľali - daň z nehnuteľností vo výške 316 790 tis. eur (100,7 %), dane na tovary a služby 178 185 tis. eur (100,3 %) a zo sankcií uložených v daňovom konaní v sume 89 tis. eur.

Rozpočtový zámer celkových daňových príjmov k upravenému rozpočtu sa splnil na 100,1 %. V porovnaní so skutočnosťou roku 2012 bol zaznamenaný nárast v daňových príjmoch o 47 247 tis. eur (+2,8 %) takmer vo všetkých položkách.

Nedaňové príjmy bežného rozpočtu obce vykázali v sume 543 002 tis. eur, čím sa rozpočtový zámer k upravenému rozpočtu splnil na 149,7 %. Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku boli k upravenému rozpočtu splnené na 100,3 % (skutočnosť 159 529 tis. eur), z administratívnych poplatkov a iných poplatkov a platieb 174,2 % (skutočnosť 262 950 tis. eur), príjmy z úrokov z tuzemských a zahraničných úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomoci, vkladov a ážio 129,2 % (skutočnosť 2 104 tis. eur) a iné nedaňové príjmy 230,5 % (skutočnosť 118 164 tis. eur). Oproti predchádzajúcemu roku 2012 u nedaňových príjmov došlo k nárastu o 110 429 tis. eur (+49,7 %) vo všetkých kategóriách nedaňových príjmov. K nárastu došlo najmä u nerozpočtovaných finančných transakcií, ktoré v roku 2012 dosiahli sumu 85 513 tis. eur, v roku 2013 sumu 184 183 tis. eur, čo je nárast o 98 670 tis. eur.

Z celkových prijatých bežných grantov a transferov 921 419 tis. eur (k upravenému rozpočtu plnenie na 101,1 %) pripadá 919 477 tis. eur na tuzemské bežné granty a transfery a 1 942 tis. eur na zahraničné bežné granty. Oproti skutočnosti roku 2012 došlo k nárastu bežných grantov a transferov o 62 356 tis. eur (+7,3 %), najmä z dôvodu nárastu transferov v rámci verejnej správy o 61 078 tis. eur, z toho z kapitol štátneho rozpočtu o 27 814 tis. eur.

b) Príjmy kapitálového rozpočtu

Rozpočet kapitálových príjmov bol schválený obecnými zastupiteľstvami na rok 2013 vo výške 576 716 tis. eur, počas roka bol upravený na sumu 563 507 tis. eur, v skutočnosti boli dosiahnuté kapitálové príjmy vo výške 415 964 tis. eur, čo predstavuje plnenie na 73,8 % upraveného rozpočtu. Oproti roku 2012 došlo k poklesu kapitálových príjmov celkom o 104 155 tis. eur (-20,0 %). K poklesu došlo u tuzemských kapitálových grantov a transferov o 106 014 tis. eur (-24,2 %) a v zahraničných kapitálových grantoch o 5 304 tis. eur (-38,4 %).

1.3. Výdavky rozpočtov obcí

a) Výdavky bežného rozpočtu

Výdavky bežného rozpočtu obcí boli schválené vo výške 2 617 711 tis. eur a počas roka došlo k ich úprave na sumu 2 805 093 tis. eur. V skutočnosti boli vynaložené výdavky bežného rozpočtu vo výške 2 926 117 tis. eur, čo je plnenie na 104,3 % k upravenému rozpočtu. Oproti roku 2012 došlo k nárastu bežných výdavkov o 188 828 tis. eur (+6,9 %), a to najmä z dôvodu nárastu nerozpočtovaných finančných transakcií, ktoré v roku 2012 dosiahli sumu 82 502 tis. eur, v roku 2013 sumu 190 539 tis. eur, čo je nárast o 108 037 tis. eur..

Z celkových výdavkov bežného rozpočtu vynaložili obce na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné vyrovnania 1 046 511 tis. eur (plnenie na 103,3 % upraveného rozpočtu) a na poisťovné a príspevok do poisťovní 384 599 tis. eur (plnenie na 104,1 % upraveného rozpočtu). Osobné výdavky zamestnancov obcí a ich rozpočtových organizácií (mzdy a odvody) tvoria 48,9 % výdavkov bežného rozpočtu obcí. Oproti roku 2012 došlo u osobných výdavkov k nárastu o 121 974 tis. eur (+9,3 %), z toho z titulu nerozpočtovaných finančných transakcií o 56 505 tis. eur.

Na tovary a služby smerovalo 1 055 382 tis. eur (105,5 % k upravenému rozpočtu), a to na cestovné náhrady 4 917 tis. eur (95,0 %), na poplatky za energie, vodu a komunikácie 233 778 tis. eur (96,7 %), na materiál 209 872 tis. eur (167,0 %), dopravné 19 405 tis. eur (96,0 %), rutinnú a štandardnú údržbu 156 395 tis. eur (91,7 %), nájomné 7 714 tis. eur (95,7 %) a ostatné služby 423 301 tis. eur (99,0 %). V porovnaní s rokom 2012 došlo k nárastu výdavkov na tovary a služby o 28 788 tis. eur (+2,8 %), z toho nerozpočtované finančné transakcie o 27 213 tis. eur.

Výdavky na bežné transfery dosiahli 414 716 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu na 104,5 %). Z uvedenej sumy 152 732 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu 110,4 %) sú transfery v rámci verejnej správy, 135 176 tis. eur (104,2 %) predstavujú bežné transfery jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám v rámci verejnej správy, 126 626 tis. eur (98,6 %) tvoria transfery nefinančným subjektom a transfery príspevkovým organizáciám nezaradeným vo verejnej správe v registri organizácií vedených ŠÚ SR a 176 tis. eur (90,7 %) bežné transfery do zahraničia. Oproti roku 2012 došlo k nárastu bežných transferov o 42 733 tis. eur (+11,5 %), z toho nerozpočtované finančné transakcie o 24 318 tis. eur.

Na splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi, pôžičkami a návratnými finančnými výpomocami obce použili 24 908 tis. eur (92,0 % z upraveného rozpočtu), z toho na splácanie úrokov v tuzemsku 24 502 tis. eur (91,9 %), do zahraničia 17 tis. eur (215,2 %) a na ostatné platby súvisiace s úverom, pôžičkou a návratnou finančnou výpomocou 390 tis. eur (100,7 %). Oproti roku 2012 došlo k poklesu výdavkov v tejto položke o 4 669 tis. eur (-15,8 %).

Hospodárenie bežného rozpočtu obcí skončilo s prebytkom vo výške 259 805 tis. eur, oproti roku 2012 došlo k nárastu prebytku bežného rozpočtu o 31 204 tis. eur (+13,6 %).

b) Výdavky kapitálového rozpočtu

Výdavky kapitálového rozpočtu boli schválené vo výške 758 235 tis. eur a počas roka došlo k ich úprave na sumu 767 344 tis. eur. V skutočnosti boli vynaložené výdavky kapitálového rozpočtu vo výške 576 946 tis. eur, čo je plnenie na 75,2 % k upravenému rozpočtu. Oproti roku 2012 došlo k poklesu týchto výdavkov o 90 508 tis. eur (-13,6 %).

Z realizovaných kapitálových výdavkov smerovalo 555 038 tis. eur (74,8 % z upraveného rozpočtu) na obstarávanie kapitálových aktív a 21 908 tis. eur (87,3 %) na kapitálové transfery.

V rámci výdavkov na obstarávanie kapitálových aktív obce vynaložili na realizáciu nových stavieb a technického zhodnotenia existujúcich objektov takmer 84,9 % celkových výdavkov na kapitálové aktíva, t.j. 471 237 tis. eur (k upravenému rozpočtu plnenie na 74,8 %). Na nákup pozemkov a nehmotných aktív sa vynaložilo 8 769 tis. eur (plnenie na 70,3 %), na nákup budov a objektov, strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia a dopravných prostriedkov 58 433 tis. eur (87,4 %), na prípravnú a projektovú dokumentáciu 11 283 tis. eur (44,1 %) a na rekonštrukciu a modernizáciu strojov a zariadení a ostatné kapitálové výdavky 5 316 tis. eur (71,8 %).

Kapitálové transfery sumou 21 908 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu 87,3 %) tvoria 3,8 % z celkových kapitálových výdavkov, ktoré boli použité najmä na kapitálové transfery subjektom v rámci verejnej správy (10 111 tis. eur, plnenie na 88,2 %) a v tejto kategórii smerovali prevažne príspevkovým organizáciám (7 351 tis. eur, plnenie na 91,4 %), ďalej jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám (251 tis. eur, plnenie na 84,0 %), nefinančným subjektom a príspevkovým organizáciám nezaraďeným vo verejnej správe (11 132 tis. eur, plnenie na 85,7 %) a do zahraničia (414 tis. eur, plnenie na 124,3 %). V kapitálových transferoch oproti roku 2012 došlo k nárastu o 49 tis. eur (+0,2 %).

Hospodárenie kapitálového rozpočtu sa skončilo so schodkom 160 982 tis. eur. V porovnaní s rokom 2012 sa schodok kapitálového rozpočtu zvýšil o 13 647 tis. eur (+9,3 %), pričom u príjmov bol zaznamenaný pokles o 104 155 tis. eur (-20,0 %) a u výdavkov pokles o 90 508 tis. eur (-13,6 %).

1.4. Výdavky rozpočtov obcí podľa funkčnej klasifikácie

Súhrnný prehľad výdavkov obcí podľa jednotlivých oddielov funkčnej klasifikácie (vrátane výdavkových finančných operácií) poskytujú údaje v nasledujúcej tabuľke:

v tis. eur						
Č.	Názov oddielu	Skutočnosť 2012	Skutočnosť 2013	Rozdiel 2013-2012	Podiel z celk. výd. v %	Pomer v % 2013/2012
01	Všeobecné verejné služby	878 667	832 738	-43 929	22,6	95,0
02	Obrana	928	1 088	160	0,0	117,2
03	Verejný poriadok a bezpečnosť	59 003	59 213	210	1,6	100,4
04	Ekonomická oblasť	329 337	319 272	-10 065	8,7	96,9
05	Ochrana životného prostredia	345 980	329 977	-16 003	9,0	95,4
06	Bývanie a občianska vybavenosť	372 022	338 474	-33 548	9,2	91,0
07	Zdravotníctvo	6 673	5 735	-938	0,2	85,9
08	Rekreácia, kultúra a náboženstvo	199 090	219 475	20 385	6,0	110,2
09	Vzdelávanie	1 287 147	1 409 642	122 495	38,3	109,5
10	Sociálne zabezpečenie	150 248	164 221	13 973	4,5	109,3
	S p o l u	3 627 095	3 679 835	52 740	100,0	101,5

01 – Všeobecné verejné služby - prevažná časť výdavkov (832 738 tis. eur, oproti roku 2012 menej o 43 929 tis. eur) sa realizovala v triede Výdavky verejnej správy, ktorá zahŕňa výdavky na činnosť obecných a mestských úradov, výdavky súvisiace s finančnými transakciami verejného dlhu, transfery všeobecnej povahy medzi rôznymi úrovňami verejnej správy a na ostatné výdavky v rámci všeobecnej verejnej služby. V tomto oddieli sa najviac výdavkov vynaložilo na činnosť obecných a mestských úradov v sume 643 680 tis. eur. Oproti roku 2012 došlo k poklesu výdavkov o 43 929 tis. eur.

02 - Obrana - výdavky smerovali v plnom rozsahu do financovania civilnej ochrany (1 088 tis. eur), oproti roku 2012 došlo k nárastu o 160 tis. eur.

03 – Verejný poriadok a bezpečnosť - výdavky v sume 59 213 tis. eur (oproti roku 2012 nárast o 210 tis. eur) sa použili na financovanie policajných služieb - obecnú políciu a na financovanie požiarnej ochrany – na mestské a dobrovoľné požiarne zbory.

V rámci oddielu 04 – Ekonomická oblasť (319 272 tis. eur) sa financovali najmä výdavky v oblasti dopravy (cestná doprava - mestská doprava, vodná doprava a ostatné druhy dopravy). Na mestskú dopravu sa vynaložilo 243 214 tis. eur (oproti roku 2012 je to viac o 16 762 tis. eur). V rámci oddielu sa ďalej financovali činnosti na úseku poľnohospodárstva (3 952 tis. eur), rybárstvo a poľovníctvo (99 tis. eur), cestovného ruchu (6 030 tis. eur) a ostatné činnosti spadajúce do tejto funkcie. Celkové výdavky v tomto oddieli oproti 2012 poklesli o 10 065 tis. eur.

Z celkových výdavkov (329 977 tis. eur) oddielu 05 – Ochrana životného prostredia sa financovali najmä činnosti na úseku zberu, prepravy a zneškodňovania komunálneho odpadu (204 196 tis. eur), na úseku prevádzky kanalizačných sústav vrátane čistenia odpadových vôd (95 389 tis. eur), v súvislosti so znižovaním a znečisťovaním ovzdušia (2 470 tis. eur), ochrany prírody a krajiny (15 015 tis. eur) a ochrany životného prostredia (12 906 tis. eur). V porovnaní s rokom 2012 došli k poklesu o 16 003 tis. eur.

06 – Bývanie a občianska vybavenosť - z celkových výdavkov 338 474 tis. eur sa financovali predovšetkým potreby súvisiace s rozvojom bývania (63 288 tis. eur), s rozvojom obcí – skvalitnenie vybavenosti obcí (147 060 tis. eur), so zásobovaním pitnou vodou (13 978 tis. eur), verejným osvetlením obcí (57 759 tis. eur) a v súvislosti s výskumom, vývojom, bývaním a občianskou vybavenosťou. Oproti roku 2012 došlo k poklesu o 33 548 tis. eur.

Z oddielu 07 – Zdravotníctvo (5 735 tis. eur; oproti roku 2012 pokles o 938 tis. eur) smerovali finančné prostriedky na obstaranie farmaceutických, zdravotníckych výrobkov, terapeutických pomôcok a vybavenia, na všeobecnú a na primárnu lekársku zdravotnú starostlivosť a záchrannú zdravotnú službu a iné zdravotné služby, na ústavnú zdravotnú starostlivosť a na verejné zdravotné služby v pôsobnosti obcí.

V oddieli 08 – Rekreačia, kultúra a náboženstvo obce v rámci celkových výdavkov 219 475 tis. eur financovali rekreačné a športové služby (64 029 tis. eur, oproti roku 2012 menej o 5 375 tis. eur), kultúrne služby (divadlá, umelecké súbory, klubové a špeciálne kultúrne zariadenia, odborné-metodické zariadenia, knižnice, múzeá, galérie, pamiatková starostlivosť, národnostná kultúra) v sume 88 139 tis. eur, náboženské a iné spoločenské služby (14 479 tis. eur) a ostatné kultúrne aktivity realizované obcami. Oproti roku 2012 v celkových výdavkoch v tomto oddieli došlo k nárastu o 20 385 tis. eur.

V rámci výdavkov oddielu 09 – Vzdelávanie (1 409 642 tis. eur; oproti roku 2012 nárast o 122 495 tis. eur) obce financovali predškolskú výchovu (274 217 tis. eur, oproti roku 2012 viac o 24 462 tis. eur), základné vzdelanie (765 564 tis. eur, v porovnaní s rokom 2012 viac o 61 386 tis. eur), ďalej obce financovali zariadenia pre záujmové vzdelávanie, centrá voľného času, jazykové školy, zariadenie pre celoživotné vzdelávanie, služby pridružené ku školám (služby v školstve, školské stravovanie, domovy mládeže, strediská služieb škole, zariadenia výchovného poradenstva) a ostatné výdavky súvisiace so vzdelávaním.

V oddieli 10 – Sociálne zabezpečenie obce vynaložili celkom 164 221 tis. eur; (oproti roku 2012 nárast o 13 973 tis. eur), z ktorých boli financované nocľahárne, nízkoprahové denné centrá, nízkoprahové denné centrá pre deti a rodinu, zariadenia pre seniorov, zariadenia opatrovateľskej služby, denný stacionár, prepravná služba, odľahčovacia služba, sociálne poradenstvo, poskytovanie finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, poskytovanie finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby (11 759 tis. eur, oproti roku 2012 viac o 4 585 tis. eur, +63,9 %) a ďalšie sociálne služby spadajúce do pôsobnosti obcí.

1.5. Finančné operácie obcí

Finančné operácie sú súčasťou rozpočtu obcí, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov z peňažných fondov obcí a realizujú návratné zdroje financovania a ich splácanie. Príjmové finančné operácie dosiahli sumu

261 364 tis. eur, čo predstavuje plnenie k upravenému rozpočtu 84,2 % a výdavkové finančné operácie sumu 176 772 tis. eur, k upravenému rozpočtu sa splnil rozpočtový zámer na 89,6 %. V porovnaní s rokom 2012 došlo u príjmových finančných operácií k poklesu o 37 190 tis. eur a u výdavkových finančných operácií o 45 580 tis. eur.

Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami sú vykázané vo výške 121 932 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu na 82,0 %), z toho zo splátok tuzemských a zahraničných úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomoci (len istín) získali 2 036 tis. eur a z ostatných finančných operácií získali 119 896 tis. eur, z toho zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov predstavoval 37 917 tis. eur (v roku 2012 to bolo 40 248 tis. eur), prevod prostriedkov z peňažných fondov bol vykonaný v sume 78 603 tis. eur (v roku 2012 to bolo 73 887 tis. eur) a v rámci iných príjmových finančných operácií získali obce prostriedky v sume 1 013 tis. eur. Obce prijali úvery za 139 431 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu na 86,3 %), čo je oproti roku 2012 pokles o 39 387 tis. eur. Išlo predovšetkým o tuzemské úvery (139 051 tis. eur, plnenie na 86,3 %), zo zahraničných úverov a pôžičiek bolo prijatých 381 tis. eur (83,2 %).

Vo výdavkovej časti použili obce finančné operácie v celkovej sume 176 772 tis. eur (plnenie na 89,6 % k upravenému rozpočtu), z toho na splácanie istín 164 046 tis. eur (90,3 %); v porovnaní s rokom 2012 došlo k poklesu splátok istín o 46 912 tis. eur (-22,2 %). Ďalej boli finančné operácie použité na nákup majetkových účastí, poskytnutie pôžičiek a ostatných výdavkových finančných operácií 12 726 tis. eur (81,1 %).

2. Vyššie územné celky

Vyššie územné celky (ďalej len „VÚC“), zabezpečovali financovanie samosprávnych kompetencií v roku 2013 predovšetkým z daňových príjmov. Prostredníctvom dotácií zo štátneho rozpočtu z príslušných kapitol sa financovali kompetencie preneseného výkonu štátnej správy na úseku školstva, úlohy spojené s regionálnym rozvojom, ochranou životného prostredia, ako aj realizácia projektov spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu Európskej únie. Z kapitoly Všeobecná pokladničná správa poskytnuté dotácie na financovanie niektorých špecifických úloh spadajúcich do pôsobnosti VÚC na základe uznesení vlády SR.

Príjmy bežného rozpočtu schválené zastupiteľstvami VÚC predpokladali v sume 1 013 663 tis. eur, výdavky 951 807 tis. eur a prebytok 61 856 tis. eur. Počas roka 2013 boli príjmy bežného rozpočtu upravené na sumu 1 059 388 tis. eur, výdavky 1 000 044 tis. eur a prebytok v sume 59 344 tis. eur. Skutočné bežné príjmy dosiahli sumu 1 108 716 tis. eur a výdavky 1 038 703 tis. eur, prebytok dosiahol 70 013 tis. eur.

V schválených kapitálových rozpočtoch VÚC rozpočtovali príjmy 89 970 tis. eur, výdavky 146 264 tis. eur a schodok 56 294 tis. eur. Zmenami počas roka bol upravený rozpočet kapitálových príjmov na sumu 136 169 tis. eur, výdavkov 193 270 tis. eur a schodok 57 101 tis. eur. V skutočnosti boli dosiahnuté kapitálové príjmy v sume 68 245 tis. eur, výdavky 107 071 tis. eur, schodok 38 826 tis. eur.

Súčasťou rozpočtov VÚC sú aj finančné operácie, v rámci ktorých VÚC predpokladali v schválených rozpočtoch príjmových finančných operácií získať 56 932 tis. eur, výdavkové finančné operácie sa očakávali v sume 35 594 tis. eur. Zmenou v priebehu roka 2013 boli upravené príjmové finančné operácie na sumu 88 314 tis. eur, výdavkové finančné operácie 50 803 tis. eur. Skutočné príjmové finančné operácie boli dosiahnuté v sume 75 099 tis. eur, výdavkové v sume 45 428 tis. eur, prebytok finančných operácií bol 29 670 tis. eur.

Celkové príjmy rozpočtov VÚC sa predpokladali v schválených rozpočtoch vo výške 1 160 565 tis. eur, v upravených rozpočtoch vo výške 1 283 871 tis. eur a v skutočnosti dosiahli 1 252 059 tis. eur. Výdavky sa predpokladali v schválených rozpočtoch vo výške 1 133 665 tis. eur, v upravených rozpočtoch 1 244 117 tis. eur a v skutočnosti sa realizovalo 1 191 202 tis. eur. V porovnaní s rokom 2012 sa skutočne dosiahnuté celkové príjmy VÚC za rok 2013 zvýšili o 49 454 tis. eur (+4,1 %) a celkové výdavky o 28 283 tis. eur (+2,4 %). Súvisí to najmä s nárastom daňových príjmov o 15 334 tis. eur (+2,9 %), nedaňových bežných príjmov o 43 059 tis. eur (+47,7 %) a bežných transferov o 13 782 tis. eur (+3,4 %), ale došlo k poklesu kapitálových príjmov o 13 453 tis. eur (-16,5 %) a príjmových finančných operácií o 9 267 tis. eur (-11,0 %), najmä z prevodov zostatkov prostriedkov z predchádzajúcich rokov o 11 028 tis. eur (-48,2 %).

VÚC vo svojich schválených rozpočtoch na rok 2013 predpokladali v rámci rozpočtového hospodárenia účtovný prebytok vo výške 26 900 tis. eur, po vylúčení finančných operácií predpokladali prebytok vo výške 5 563 tis. eur. V upravených rozpočtoch predpokladali VÚC účtovný prebytok vo výške 39 754 tis. eur, vylúčením finančných operácií predpokladali prebytok vo výške 2 243 tis. eur.

Hospodárenie VÚC za rok 2013 skončilo účtovným prebytkom 60 858 tis. eur. Po vylúčení príjmových finančných operácií vo výške 75 099 tis. eur a výdavkových finančných operácií vo výške 45 428 tis. eur predstavujú príjmy 1 176 961 tis. eur a výdavky 1 145 774 tis. eur. Rozpočtové hospodárenie

VÚC po vylúčení finančných operácií skončilo s prebytkom 31 187 tis. eur. Po započítaní zmien stavu záväzkov (pokles o 9 077 tis. eur), pohľadávok (nárast o 1 527 tis. eur), časového rozlíšenia daní v sume 3 009 tis. eur, časového rozlíšenia úrokov v sume 289 tis. eur a ostatných úprav – preklasifikovanie výdavku na splátku dodávateľského úveru v sume 6 464 tis. eur skončilo rozpočtové hospodárenie VÚC s prebytkom vo výške 50 975 tis. eur. Oproti roku 2012, keď rozpočtové hospodárenie obcí v metodike ESA 95 skončilo so schodkom vo výške 5 181 tis. eur, v roku 2013 došlo k jeho zlepšeniu o 56 156 tis. eur.

2.1. Vzťahy štátneho rozpočtu a rozpočtov VÚC

Celková suma poskytnutých grantov a transferov – bežných aj kapitálových z jednotlivých kapitol do rozpočtov VÚC bola vykázaná v sume 455 934 tis. eur, z toho 410 544 tis. eur bežné granty a transfery a 45 390 kapitálové granty a transfery (oproti roku 2012 je to menej o 12 984 tis. eur). Granty a transfery zo štátneho rozpočtu s kódom zdroja 111 boli poskytnuté z jednotlivých kapitol v sume 402 907 tis. eur (oproti roku 2012 je to viac o 11 021 tis. eur), z toho bežné granty a transfery 401 393 tis. eur a kapitálové granty a transfery 1 514 tis. eur. Tieto prostriedky boli určené na financovanie kompetencií preneseného výkonu štátnej správy na úseku školstva a na niektoré činnosti zabezpečované VÚC v rámci ich samosprávnej pôsobnosti. Zároveň boli poskytnuté VÚC z jednotlivých kapitol aj finančné prostriedky na financovanie spoločných projektov v rámci EÚ.

Do rozpočtov VÚC bola poskytnutá celková suma grantov a transferov z jednotlivých rozpočtových kapitol takto (v tis. eur):

Kapitola	Granty a transfery poskytnuté VÚC		
	celkom	z toho: kód zdroja 111*	v tom: prenesený výkon ŠS
Úrad vlády SR	187	187	
Ministerstvo vnútra SR	229	229	
Ministerstvo financií SR	14 214	0	
Ministerstvo životného prostredia	13	0	
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	392 795	388 528	387 723
Ministerstvo zdravotníctva SR	1 093	0	
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	1 990	1 665	
Ministerstvo kultúry SR	2 392	2 392	
Ministerstvo hospodárstva a výstavby SR	13	0	
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	33 012	0	
Ministerstvo dopravy, výstavby a reg. rozvoja SR	90	0	
Všeobecná pokladničná správa	9 906	9 906	
Spolu	455 934	402 907	387 723

Poznámka: *prostriedky štátneho rozpočtu bez prostriedkov financovania projektov EÚ a spolufinancovania zo ŠR.

V kapitole Všeobecná pokladničná správa na rok 2013 neboli schválené žiadne transfery pre vyššie územné celky. Rozpočtovými opatreniami bol upravený rozpočet dotácií vyšším územným celkom nadväzne na uznesenia vlády SR na sumu 9 906 tis. eur, z toho na bežné granty a transfery v sume 9 573 tis. eur a na kapitálové granty a transfery v sume 333 tis. eur. Dotácie boli poskytnuté:

- na zabezpečenie zvýšenia plátov zamestnancov regionálneho školstva (uznesenia vlády č. 52/2013, č. 220/2013, 587/2013 a č. 698/2013)
- na riešenie kritického stavu cestnej infraštruktúry v pôsobnosti vyšších územných celkov po zimnej prevádzke (uznesenie vlády č. 140/2013)
- na projekty v nadväznosti na analýzu sociálno-ekonomickej situácie v meste Košice (uznesenie vlády č. 579/2013)
- na projekty v nadväznosti na analýzu sociálno-ekonomickej situácie Trenčianskeho samosprávneho kraja (uznesenie vlády č. 586/2013)

- na úhradu výdavkov vynaložených na ochranu majetku v ich vlastníctve pred povodňami (uznesenie vlády č. 637/2013).

V skutočnosti boli vyšším územným celkom zo štátneho rozpočtu z kapitoly Všeobecná pokladničná správa poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 9 906 tis. eur, t. j. 100 % z upraveného rozpočtu. Z nej pripadá na:

Titul	v tis. eur
Dotácie na zabezpečenie zvýšenia plátov zamestnancov regionálneho školstva	1 445
Dotácie na riešenie kritického stavu cestnej infraštruktúry v pôsobnosti vyšších územných celkov po zimnej prevádzke	8 000
Dotácie v nadväznosti na analýzu sociálno-ekonomickej situácie mesta Košice	5
Dotácie z rezervy vlády v nadväznosti na analýzu sociálno-ekonomickej situácie Trenčianskeho samosprávneho kraja	333
Dotácia na úhradu výdavkov vynaložených na ochranu majetku vo vlastníctve vyšších územných celkov pred povodňami	123
Spolu	9 906

Skutočné čerpanie upraveného rozpočtu predstavuje 100,00 %.

Podľa zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy z celkového výnosu dane z príjmov fyzických osôb je príjmom rozpočtov VÚC 21,9 %. Podľa finančných výkazov k 31.12.2013 je vykazovaná suma 410 961 tis. eur, ktorá bola poskytnutá do rozpočtov VÚC z výnosu tejto dane.

Vykazovaná suma sa rovná vykonanému prevodu do rozpočtov VÚC daňovými úradmi. Podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady je výnos dane z motorových vozidiel v plnom rozsahu príjmom rozpočtov VÚC. Prevod tejto dane podľa finančných výkazov bol vo výške 140 100 tis. eur, ktorý sa rovná vykonanému prevodu tejto dane do rozpočtov VÚC daňovými úradmi.

2.2. Príjmy rozpočtov VÚC

a) Príjmy bežného rozpočtu

Schválený rozpočet príjmov bežného rozpočtu na rok 2013 bol vo výške 1 013 663 tis. eur, ktorý bol počas roka upravený na sumu 1 059 388 tis. eur. V skutočnosti dosiahli VÚC príjmy bežného rozpočtu vo výške 1 108 716 tis. eur. V porovnaní s rokom 2012 došlo k nárastu príjmov bežného rozpočtu o 72 175 tis. eur (+6,7 %). Plnenie príjmov bežného rozpočtu podľa ekonomickej klasifikácie bolo nasledovné:

Daňové príjmy - v roku 2013 do rozpočtov VÚC smerovali celkové daňové príjmy v sume 551 061 tis. eur (plnenie na 99,5 % upraveného rozpočtu), z toho výnos dane z príjmov fyzických osôb vo výške 410 961 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu na 98,9 %) a daň z motorových vozidiel vo výške 140 100 tis. eur (plnenie na 101,5 %). V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo u daňových príjmov k nárastu o 15 334 tis. eur (+2,9 %), z toho z výnosu dane z príjmov fyzických osôb o 9 859 tis. eur (+2,5 %) a z dane z motorových vozidiel o 5 475 tis. eur (+4,1 %).

Nedaňové príjmy bežného rozpočtu dosiahli sumu 133 384 tis. eur, k upravenému rozpočtu boli splnené na 174,2 %. Oproti roku 2012 je zaznamenaný ich nárast o 43 059 tis. eur (+47,7 %), a to v administratívnych poplatkoch a iných poplatkoch a platbách a v iných nedaňových príjmoch, ale došlo k poklesu v príjmoch z podnikania a z vlastníctva majetku a z úrokov z tuzemských úverov, finančného hospodárenia a vkladov. K nárastu došlo najmä u nerozpočtovaných finančných transakcií, ktoré v roku 2012 dosiahli sumu 17 353 tis. eur, v roku 2013 sumu 55 484 tis. eur, čo je nárast o 38 131 tis. eur.

V kategórii nedaňových príjmov je plnenie nasledovné:

- príjmy z podnikania a vlastníctva majetku 8 768 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu na 124,5 %). Tieto príjmy boli dosiahnuté z prenájmu majetku vo vlastníctve VÚC a z podnikania,
- administratívne a iné poplatky a platby 83 384 tis. eur (k upravenému rozpočtu je plnenie na 129,3 %). Ide najmä o platby od občanov umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb za poskytované služby, platby za stravné, za ubytovacie služby, poplatky a platby za zápisné a školné a z administratívnych poplatkov,
- úroky z tuzemských úverov, pôžičiek a vkladov 246 tis. eur (k upravenému rozpočtu je plnenie na 83,3 %),
- iné nedaňové príjmy 40 987 tis. eur (k upravenému rozpočtu je plnenie na 861,4 %). Ide o príjmy z náhrad poistného plnenia, vrátky, dobropisy, z refundácie a ostatné nedaňové príjmy.

Z prostriedkov štátneho rozpočtu a zo zahraničných grantov a transferov, boli VÚC poskytnuté bežné granty a transfery v sume 424 271 tis. eur (k upravenému rozpočtu je plnenie na 98,9 %), z toho tuzemské bežné granty a transfery v sume 421 674 tis. eur a zahraničné bežné granty a transfery vo výške 2 596 tis. eur. Oproti roku 2012 došlo v tejto kategórii bežných príjmov k nárastu o 13 782 tis. eur (+3,4 %).

b) Príjmy kapitálového rozpočtu

Rozpočet kapitálových príjmov bol na rok 2013 schválený vo výške 89 970 tis. eur, ktorý bol počas roka upravený na sumu 136 169 tis. eur. V skutočnosti boli dosiahnuté príjmy kapitálového rozpočtu vo výške 68 245 tis. eur (plnenie na 50,1 % k upravenému rozpočtu). Na plnení týchto príjmov sa podieľali nedaňové kapitálové príjmy v sume 10 013 tis. eur (plnenie na 65,3 %), oproti roku 2012 došlo k poklesu o 1 025 tis. eur, tuzemské kapitálové granty a transfery vo výške 54 185 tis. eur (plnenie 46,4 %) a zahraničné granty vo výške 4 047 tis. eur. Oproti roku 2012 došlo k poklesu príjmov kapitálového rozpočtu o 13 453 tis. eur (-16,5 %).

2.3. Výdavky rozpočtov VÚC

a) Výdavky bežného rozpočtu

Výdavky bežného rozpočtu boli schválené vo výške 951 807 tis. eur, ktoré boli počas roka upravené na sumu 1 000 044 tis. eur. V skutočnosti boli dosiahnuté výdavky bežného rozpočtu v sume 1 038 703 tis. eur. Oproti roku 2012 došlo k ich nárastu o 39 513 tis. eur (+3,9 %), pričom u nerozpočtovaných finančných transakcií došlo k nárastu o 42 514 tis. eur (v roku 2012 boli vykázané v sume 16 885 tis. eur, v roku 2013 v sume 59 399 tis. eur).

Výdavky bežného rozpočtu boli určené na úhradu miezd, plátov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní, na ktoré sa vyplatilo 280 536 tis. eur (plnenie na 106,4 % upraveného rozpočtu), na odvody do poisťovních fondov a príspevku zamestnávateľa do poisťovní smerovalo 103 347 tis. eur (105,7 % upraveného rozpočtu). Osobné výdavky zamestnancov VÚC a rozpočtových organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti (mzdy a odvody) tvoria 37,0 % výdavkov bežného rozpočtu VÚC. Oproti roku 2012 došlo k nárastu osobných výdavkov o 37 997 tis. eur (+11,0 %), z toho najmä z nerozpočtovaných finančných transakcií o 25 032 tis. eur.

Na tovary a služby smerovalo 228 155 tis. eur (plnenie na 104,2 %), čo je takmer 22,0 % bežného rozpočtu výdavkov, a to na cestovné náhrady 1 598 tis. eur (118,9 %), energie, vodu a komunikácie 46 671 tis. eur (98,7 %), materiál 55 695 tis. eur (130,4 %), dopravné 5 918 tis. eur (101,1 %), rutinnú a štandardnú údržbu 60 032 tis. eur (97,6 %), nájomné 2 333 tis. eur (95,5 %) a ostatné služby 55 909 tis. eur (96,7 %). V porovnaní s rokom 2012 je nárast výdavkov na tovary a služby 4 337 tis. eur (+1,9 %).

V rámci bežných výdavkov poskytli VÚC bežné transfery 420 671 tis. eur (plnenie k upravenému rozpočtu na 102,2 %), a to transfery subjektom v rámci sektora verejnej správy vo výške 256 900 tis. eur (101,0 %), ktoré smerovali napr. príspevkovým organizáciám 248 461 tis. eur (99,0 %), rozpočtovým organizáciám 5 225 tis. eur, obci 2 661 tis. eur (91,2 %). Ďalej boli poskytnuté bežné transfery jednotlivcom, neziskovým právnickým osobám v rámci verejnej správy v sume 48 801 tis. eur (109,9 %), z toho napr.: občianskym združeniam a nadáciám 5 270 tis. eur (96,0 %), neziskovým organizáciám poskytujúcim všeobecne prospešné služby 23 074 tis. eur (98,4 %), nefinančným právnickým osobám 283 tis. eur (107,2 %) a na nemocenské dávky 1 040 tis. eur (110,5 %). Transfery nefinančným subjektom a transfery príspevkovým organizáciám nezaraďeným v sektore verejnej správy boli poskytnuté v sume 113 956 tis. eur (101,7 %). Ide predovšetkým o dotácie poskytnuté dopravcom – právnickým osobám, ktorí zabezpečujú výkony vo verejnom záujme, a to prepravu osôb v pravidelnej verejnej autobusovej doprave. Bežné transfery do zahraničia boli poskytnuté VÚC v sume 1 015 tis. eur (93,7 %). Oproti roku 2012 došlo k poklesu o 423 tis. eur.

Na splátky úrokov a ostatných platieb súvisiacich s úvermi sa použilo 5 994 tis. eur (75,9 %). V porovnaní s rokom 2012 došlo k poklesu o 2 398 tis. eur.

Hospodárenie bežného rozpočtu VÚC v roku 2013 skončilo s prebytkom 70 013 tis. eur. V porovnaní s rokom 2012 došlo k nárastu prebytku hospodárenia bežného rozpočtu o 32 662 tis. eur (+87,4%).

b) Výdavky kapitálového rozpočtu

Výdavky kapitálového rozpočtu boli schválené vo výške 146 264 tis. eur a počas roka boli upravené na sumu 193270 tis. eur. V skutočnosti boli vynaložené kapitálové výdavky vo výške 107 071 tis. eur, čo je plnenie na 55,4 % upraveného rozpočtu. Oproti roku 2012 došlo k poklesu týchto výdavkov o 27 265 tis. eur (-20,3 %).

Z realizovaných kapitálových výdavkov smerovalo na obstaranie kapitálových aktív 94 160 tis. eur (54,0 % z upraveného rozpočtu) a na kapitálové transfery 12 911 tis. eur (68,5 %).

Z kapitálových výdavkov na obstaranie kapitálových aktív boli realizované predovšetkým nákupy pozemkov a nehmotných aktív v sume 14 583 tis. eur (k upravenému rozpočtu plnenie na 76,0 %), nákup budov, objektov alebo ich častí za 2 191 tis. eur (95,7 %), strojov, prístrojov, zariadení a techniky za 4 254 tis. eur (81,7 %), dopravných prostriedkov 729 tis. eur (87,5 %), na prípravnú a projektovú dokumentáciu sa použilo 1 023 tis. eur (44,2 %), na realizáciu stavieb a ich technického zhodnotenia sa použilo 70 975 tis. eur (49,3 %), na rekonštrukciu a modernizáciu strojov a zariadení 248 tis. eur (88,1 %) a na ostatné kapitálové výdavky 157 tis. eur (56,6 %).

Kapitálové transfery poskytli VÚC v celkovej sume 12 911 tis. eur (68,5 % upraveného rozpočtu), a to subjektom v rámci verejnej správy v sume 9 515 tis. eur (60,3 %), ktoré smerovali najmä príspevkovým organizáciám v celkovej sume 8 472 tis. eur (plnenie na 56,7 %), obciam na plnenie spoločných projektov v sume 820 tis. eur (109,3 %), rozpočtovej organizácii 120 tis. eur (366,7 %), ďalej boli poskytnuté jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám v sume 1 353 tis. eur (103,2 %), nefinančným subjektom a príspevkovým organizáciám nezaradeným vo verejnej správe v sume 1 051 tis. eur (138,0 %) a transfery do zahraničia 993 tis. eur (100,0 %).

Hospodárenie kapitálového rozpočtu sa skončilo so schodkom 38 826 tis. eur. V porovnaní s rokom 2012 sa schodok kapitálového rozpočtu znížil o 13 812 tis. eur (-26,2 %).

2.4. Výdavky rozpočtov VÚC z hľadiska funkčnej klasifikácie

Čerpanie výdavkov rozpočtov VÚC podľa jednotlivých oddielov funkčnej klasifikácie (vrátane výdavkových finančných operácií) je uvedené v nasledujúcom prehľade:

Č.	Názov oddielu	Skutočnosť 2012	Skutočnosť 2013	Rozdiel 2013-2012	Podiel z celk. výd. v %	Pomer v % 2013/2012
01	Všeobecné verejné služby	139 839	151 632	11 793	12,7	108,4
04	Ekonomická oblasť	289 569	247 746	-41 823	20,8	85,6
07	Zdravotníctvo	6 778	5 999	-779	0,5	88,5
08	Rekreácia, kultúra a náboženstvo	54 255	65 836	11 581	5,5	121,3
09	Vzdelávanie	478 807	506 826	28 019	42,5	105,9
10	Sociálne zabezpečenie	193 671	213 163	19 492	17,9	110,1
	S p o l u	1 162 919	1 191 202	28 283	100,0	102,4

V oddieli 01 – Všeobecne verejné služby (151 632 tis. eur) sa realizovali výdavky súvisiace s činnosťou úradov samosprávnych krajov. Výdavky v tomto oddieli sa použili na úhradu nákladov spojených s činnosťou úradov samosprávnych krajov, s činnosťou poslancov a zastupiteľstiev, na poskytnutie bežných transferov, na splátky úrokov, na realizáciu výdavkov kapitálového charakteru a na splátky istín z prijatých úverov. Oproti roku 2012 došlo k nárastu o 11 793 tis. eur.

04 - Ekonomická oblasť – celkové výdavky vynaložené v tomto oddieli dosiahli sumu 247 746 tis. eur (pokles medziročne o 41 823 tis. eur). Výdavky boli čerpané predovšetkým na úseku dopravy poskytnutím dotácií na náhradu straty dopravným spoločnostiam pri zabezpečovaní výkonov vo verejnom záujme v pravidelnej

autobusovej doprave v sume 110 676 tis. eur (pokles o 11 492 tis. eur) a pri zabezpečovaní kompetencií na úseku cestného hospodárstva pri výstavbe, správe a údržbe ciest II. a III. triedy.

Na úseku zdravotníctva - oddiel 07 boli poskytnuté prostriedky v celkovej sume 5 999 tis. eur na financovanie aktivít zdravotníckych zariadení v pôsobnosti VÚC. Oproti roku 2012 došlo k poklesu o 779 tis. eur.

Oddiel 08 – Rekreačia, kultúra a náboženstvo - výdavky na úseku kultúry boli čerpané v celkovej sume 65 836 tis. eur (nárast medziročne o 11 581 tis. eur). Tieto výdavky boli smerované najmä na poskytnutie bežných a kapitálových transferov príspevkovým organizáciám – kultúrnym inštitúciám (divadlá, knižnice, múzeá a galérie, klubové a špeciálne kultúrne zariadenia a ostatné kultúrne inštitúcie), ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC, ako aj na športové aktivity zabezpečované VÚC.

Najväčší objem výdavkov v rámci rozpočtu vyšších územných celkov z celkových výdavkoch tvoria výdavky v oddieli 09 – Vzdelávanie. Spolu ide o sumu 506 826 tis. eur (nárast o 28 019 tis. eur oproti roku 2012) a podiel na celkových výdavkoch VÚC predstavujú 42,5 %. Tieto výdavky sa vynaložili na činnosť stredných škôl a školských zariadení (stredné odborné učilištia, strediská praktického vyučovania, združené stredné školy, gymnázia, zariadenia školského stravovania, domovy mládeže, školy v prírode a pod.).

V prevažnej miere kompetencie na úseku školstva boli financované z dotácií zo štátneho rozpočtu, a to ako prenesený výkon štátnej správy, ktorý bol financovaný z dotácií poskytnutých z kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (387 723 tis. eur) a samosprávne pôsobnosti z vlastných zdrojov VÚC.

V oddieli 10 – Sociálne zabezpečenie sa vynaložilo spolu 213 163 tis. eur (nárast o 19 492 tis. eur). Z výdavkov zariadení sociálnych služieb sú hradené jednak výdavky spojené s prevádzkou týchto zariadení (mzdy zamestnancom zariadení sociálnych služieb, odvodové povinnosti do poisťovní, energie, nájomné) a výdavky spojené s poskytovanými službami pre občanov, ktorí sú umiestnení v týchto zariadeniach (stravovanie, zdravotnícke potreby, hygienické potreby a ďalšie). V rámci bežných výdavkov poskytli VÚC zo svojich rozpočtov bežné transfery - finančné príspevky na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby vo výške 22 722 tis. eur (oproti roku 2012 pokles o 5 321 tis. eur).

2.5. Finančné operácie VÚC

Súčasťou rozpočtov VÚC sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov VÚC a realizujú návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Príjmové finančné operácie dosiahli sumu 75 099 tis. eur, čo predstavuje k upravenému rozpočtu plnenie na 85,0 %. Oproti roku 2012 je zaznamenané zníženie príjmových finančných operácií o 9 267 tis. eur.

Výdavkové finančné operácie dosiahli sumu 45 428 tis. eur, čo je k upravenému rozpočtu 89,4 % a v porovnaní s rokom 2012 to predstavuje zvýšenie o 16 035 tis. eur.

Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami v rozpočtoch VÚC sú vykázané vo výške 43 717 tis. eur (v porovnaní s upraveným rozpočtom plnenie na 91,2 %), z toho zo splátok tuzemských úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomoci získali 884 tis. eur (101,1 %), z predaja majetkových účastí 235 tis. eur, z ostatných finančných operácií, v rámci ktorých bol vykonaný prevod zo zostatku prostriedkov z predchádzajúcich rokov v sume 11 701 tis. eur (v roku 2012 to bolo 22 729 tis. eur, -48,5 %) a prevod prostriedkov z peňažných fondov 30 897 tis. eur (v roku 2012 to bolo 30 108 tis. eur, +2,6 %). Oproti roku 2012 došlo k zníženiu príjmov z transakcií s finančnými aktívami a pasívami o 9 567 tis. eur (-18,0 %). VÚC prijali úvery v sume 31 382 tis. eur, čo predstavuje plnenie k upravenému rozpočtu 77,7 %, z toho z tuzemských úverov v sume 28 404 tis. eur (75,9 %) a zo zahraničných úverov 2 979 tis. eur (100,0 %). V porovnaní s rokom 2012 došlo k nárastu prijatých úverov o 299 tis. eur (+1,0 %).

Vo výdavkovej časti finančných operácií použili VÚC prostriedky v celkovej sume 45 428 tis. eur (89,4 %), z toho na splácanie istín použili 44 598 tis. eur (k upravenému rozpočtu plnenie na 89,5 %) a na nákup majetkových účastí, poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci sumu 830 tis. eur (87,5 %). Oproti roku 2012 došlo k nárastu výdavkových finančných operácií o 16 035 tis. eur (+54,6 %).

II. Monitoring priebehu fiškálnej decentralizácie za rok 2013

Spôsob financovania originálnych kompetencií obcí a vyšších územných celkov sa realizoval aj v roku 2013 prostredníctvom podielu na výnose dane z príjmov fyzických osôb, v súlade s platnou legislatívou a pri zachovaní základných parametrov fiškálnej decentralizácie dohodnutých s územnou samosprávou (ďalej len „ÚS“).

Koncom roka 2013 bola prijatá novela zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Predmetom návrhu novely bola pôvodne len legislatívno-technická úprava jeho znenia, zameraná na zvýšenie stability a prehľadnosti systému financovania územnej samosprávy pri rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov fyzických osôb stanovením termínu pre akceptovanie prípadných opráv štatistických údajov. Časové ohraničenie malo zvýšiť tlak na kontrolu a vykonanie prípadných opráv bez zbytočného odkladu. Na základe poslaneckého návrhu došlo v parlamente aj k zmene percentuálneho podielu obcí z výnosu DPFO pre rok 2014.

Úprava percentuálneho podielu obcí na výnose dane z príjmov fyzických osôb vyplývala z požiadavky zástupcov Združenia miest a obcí Slovenska, vznesenej v rámci kolektívneho vyjednávania. Uvedené navýšenie má prioritne zabezpečiť finančné krytie mzdových prostriedkov v roku 2014 z dôvodu dohodnutej úpravy tarifných platov pre zamestnancov obcí, najmä v oblasti školstva.

V roku 2013 zostal v platnosti podiel obcí na výnose dane z príjmu fyzických osôb na 65,4% a 21,9% v prípade VÚC podľa zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Skutočný nárast príjmov z tejto dane do rozpočtov samosprávy bol vo výške 2,5 %, dôvodom boli legislatívne zmeny.

S účinnosťou od 1.januára 2013 platila novela nariadenia vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení neskorších predpisov, ktorá uplatňovala zmeny vyplývajúce z novelizácie zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a novelizáciou zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V súlade so zmenami v „školských“ zákonoch došlo pre rok 2013 **k zlúčeniu prepočítacích koeficientov do novej spoločnej prílohy**, čo vlastne znamenalo, že obce v roku 2013 dostávali na mzdy a prevádzku základných umeleckých škôl, materských škôl, jazykových škôl a školských zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti a v zriaďovateľskej pôsobnosti cirkví a súkromných osôb finančné prostriedky od štátu v rovnakej výške, pričom odlišnosť spočívala v zavedení **nového koeficientu pre správu školských objektov v zriaďovateľskej pôsobnosti obce**, ktorý mal zabezpečovať zohľadnenie kapitálových výdavkov v tejto oblasti pre obec.

Novelou bolo pre rok 2013 zmenený spôsob financovania CVC (podľa počtu detí s trvalým pobytom na území obce) a školských klubov (prepočet plošne na každé dieťa školy) z dôvodu stabilizovať množinu detí v týchto zariadeniach.

Ďalšie zmeny v legislatíve s vplyvom na výnos DPFO alebo miestnych daní v roku 2013

Zmeny, ktoré mali vplyv na výnos dane z príjmu fyzických osôb a tým aj na podiel samospráv, boli aj v zákone č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, kde novela zákona zrušila rovnú daň, upravila paušálne výdavky, obmedzila možnosť uplatnenia nezdaniteľnej časti na manželku, zrušila možnosť odkladu daňového priznania v roku 2013 (NR SR schválila 4. decembra 2012).

Paušálne výdavky pre SZČO zostali zachované pre rok 2013 vo výške 40 % zo zdaniteľných príjmov, boli však obmedzené mesačným limitom vo výške 420 € za každý mesiac výkonu samostatnej zárobkovej činnosti. Pri príjmoch z prenájmu od januára roku 2013 už nebolo možné uplatniť paušálne výdavky. U fyzických osôb sa zvýšila hranica na platenie preddavkov na daň (z inej ako závislej činnosti) z 1 659,70 € na 2 500 €. Od 1.1.2013 mal tiež nárok na daňový bonus len ten daňovník, ktorý dosiahol 6-násobok minimálnej mzdy len z aktívnych príjmov, teda zo závislej činnosti alebo podnikania, čo sa plne prejaví najmä pri zúčtovaní dane v roku 2014 za rok 2013.

1. Prehľad o výnose dane z príjmu fyzických osôb za rok 2013

Výnos dane z príjmov fyzických osôb (DPFO) v členení na daň zo závislej činnosti a funkčných požitkov (FO-závislá činnosť) a daň z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti (FO-SZČO) v roku 2013:

Tab.1

Obdobie	FO - závislá činnosť v tis. €	FO - SZČO v tis. €	Daň z príjmov FO spolu v tis. € skut.	Plnenie rozpočtovaného výnosu v %*
I. štvrťrok	422 617	81 721	504 338	26,3
II. štvrťrok	398 087	-38 845	359 242	18,8
I. polrok	820 704	42 876	863 580	42,0
III. štvrťrok	445 337	18 529	463 866	24,2
IV. štvrťrok	503 903	20 415	524 319	27,4
Rok 2013 skutočnosť	1 769 945	81 820	1 851 764	96,7

* % plnenia porovnávame s údajmi výnosu DPFO uvedených v schválenom rozpočte verejnej správy na rok 2013

Plnenie rozpočtovaného výnosu dane z príjmov fyzických osôb dosiahlo 96,7 %. V rámci prognózovaného výnosu bol výsledný výnos ovplyvnený nižším výnosom dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti, kde sme zaznamenali len 97,3 %-né plnenie z rozpočtovanej sumy a nižším výnosom SZČO, kde plnenie predstavovalo cca 85,9 % rozpočtovanej úrovne.

Ministerstvo financií SR aktualizovalo v sledovanom období prognózu výnosu dane z príjmov fyzických osôb pre celý rok 2013 podľa vývoja ukazovateľov nasledovne:

Tab. 2 Výnos

Prognóza	FO - závislá činnosť v tis. €	FO - SZČO v tis. €	Daň z príjmov FO spolu v tis. €	Rozdiel v % v porovnaní s rozpočtom VS (DPFO spolu)
Rozpočet VS 2013	1 819 515	95 285	1 914 800	100,0%
Prognóza február	1 811 377	90 849	1 902 226	99,3%
Rozdiel prognóza (február) -RVS	-8 138	-4 436	-12 574	
Prognóza jún	1 799 135	75 619	1 874 754	97,9%
Rozdiel prognóza (jún) - RVS	-20 380	-19 666	-40 046	x
Prognóza september	1 789 885	76 200	1 866 085	97,5%
Rozdiel prognóza (september) -	-29 630	-19 085	-48 715	
Rok 2013 skutočnosť spolu	1 769 945	81 820	1 851 764	96,7%
Rozdiel :2013S-rozpočet VS	-49 570	-13 465	-63 036	

Porovnanie skutočného vývoja výnosu dane z príjmov fyzických osôb medziročne 2013/2012 je uvedené v tabuľke č. 3 :

Tab.3

Obdobie	Rozdiel FO - záv. čin. 2013 – 2012 v tis. €	Rozdiel FO-SZČO 2013 – 2012 v tis. €	Rozdiel spolu 2013 – 2012 v tis. €	Index DPFO 2013/2012 v %
I. štvrťrok	21 859	-2 602	19 257	104,0
II. štvrťrok	-2 720	6 107	3 387	101,0
I. polrok	19 139	3 505	22 644	102,7
III. štvrťrok	5 541	-8 074	-2 533	99,5
IV. štvrťrok	-792	-877	-1 670	99,7
Rok 2013 spolu	23 888	-5 446	18 442	101,0

Tabuľka č. 3 ukazuje v medziročnom porovnaní, že celkový výnos DPFO rástol oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka sumárne o 18 442 tis. €. V relatívnych hodnotách to predstavuje nárast výnosu o cca 1 %.

Najvýznamnejší nárast medziročne v relatívnych hodnotách bol zaznamenaný o 4,0 % v I. štvrťroku a najnižší rozdiel predstavoval pokles o 0,5 % v III. štvrťroku. Výnos zo závislej činnosti rástol medziročne o 23 888 tis. €. Pri výnose dane samostatne zárobkovo činných osôb bol v I. polroku rovnako zaznamenaný nárast avšak výsledky v II. polroku spôsobili, že bol výnos porovnaní s minulým rokom celkovo nižší o -5 466 tis. €. Celkový výnos dane bol oproti minulému roku, vďaka závislej činnosti napokon vyšší.

Vývoj DPFO zo závislej činnosti počas I. polroka 2013 bol v súlade s odhadom vývoja daňových príjmov. Najvyšší medziročný rozdiel bol zaznamenaný v mesiaci január, pričom ako dôvod sa predpokladá skoršie vyplatenie odmien z prvej polovice roka 2013 už v decembrových výplatách roku 2012 v súvislosti s legislatívnymi zmenami (zmeny účinné od 1.1.2013).

V priebehu roka upravovalo IFP prognózu výnosu DPFO podľa odhadu vývoja ekonomických ukazovateľov. V mesiaci jún prognóza znižovala výnos DPFO o 40 046 tis. €, čo v prípade prevodu podielu predstavovalo odhadovaný pokles podielu u obcí o 20 475 tis. € a u VÚC pokles o 6 861 tis. €. Dôvodom bolo pomalšie oživenie na trhu práce ako sa očakávalo a nižšie vyrovnanie u SZČO za rok 2012 o 16 mil. €. V II. polroku ešte IFP urobilo korekciu prognózy pri DPFO a o čosi zlepšili pri SZČO, nakoniec však bol skutočný výnos ešte nižší a oproti schválenému rozpočtu verejnej správy pre rok 2013 celkovo menej o cca 63 mil. €.

2. Prevod výnosu dane z príjmov FO územnej samosprávy za rok 2013

Prevod výnosu dane z príjmov fyzických osôb obciam a vyšším územným celkom vykonávali daňové úrady v súlade so zákonom NR SR č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa kritérií uvedených v nariadení vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Tabuľka ukazuje výšku prevodov podielov na obce a VÚC v priebehu roka 2013 (vrátane zúčtovania za rok 2012) štvrťročne; (poznáme, že zákonom č. 548/2012 Z. z. sa zmenili %-tá podielu pre samosprávu od roku 2012 na 65,4 % obce a 21,9 % VÚC) :

Tab. 4

Štvrťrok (v tis. €)	Obce v tis. €	VÚC v tis. €	Územná samospráva spolu v tis. €	Plnenie rozpočtovaného prevodu výnosu
I. štvrťrok	374 050	125 255	499 305	29,8
II. štvrťrok	247 700	82 945	330 646	19,7
I. polrok	621 750	208 201	829 951	49,5
III. štvrťrok	302 876	101 421	404 298	24,1
IV. štvrťrok	302 626	101 338	403 964	24,1
Rok 2013 spolu	1 227 252	410 960	1 638 213	97,7

Ministerstvo financií SR z dôvodu aktualizácie prognózy výnosu dane z príjmov fyzických osôb niekoľkokrát aktualizovalo aj prognózu prevodu podielu výnosu na dani z príjmov fyzických osôb. Všetky úpravy prognózy sú spracované do podoby prehľadnej tabuľky, tak aby bolo možné ich vývoj a dopad vzájomne porovnávať (skutočný prevod vs. rozpočet, resp. aktualizácia prognózy):

Tab. 5 Prevod

Rok 2013 (v tis. €)	Obce	VÚC	ÚS spolu	Rozdiel v % v porovnaní s rozpočtom VS
Rozpočet VS rok 2013	1 256 004	420 588	1 676 592	100,0
Prognóza február	1 253 052	419 595	1 672 647	99,76
<i>Rozdiel prognóza (február)</i>	-2 952	-993	-3 945	
Prognóza jún	1 235 529	413 727	1 649 256	98,37
<i>Rozdiel prognóza (jún) -</i>	-20 475	-6 861	-27 336	
Prognóza september	1 230 476	412 035	1 642 511	97,97
<i>Rozdiel prognóza</i>	-25 528	-8 553	-34 081	
Rok 2013 skutočnosť	1 227 252	410 960	1 638 213	97,7
<i>Rozdiel :2013S-rozpočet</i>	-28 752	-9 628	-38 379	

Ako vyplýva z uvedenej tabuľky, príjmy územnej samosprávy boli v roku 2013 oproti schválenému RVS nižšie o 38 379 tis. €, čo znamená pokles o 2,3 % k schválenému rozpočtu verejnej správy na roky 2013 až 2015. Suma zúčtovania výnosu dane za rok 2012 predstavovala sumu 14 043 tis. €, čo pri detailnom rozdelení predstavovalo 10 520 tis. € pre obce a VÚC 3 523 tis. €.

Rozdiely v medziročnom porovnaní prevodu výnosu dane obciam podľa jednotlivých štvrťrokov (vrátane zúčtovania) sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab. 6

Štvrťrok	Obce v tis. € 2013	Obce v tis. € 2012	Rozdiel obce 2013 – 2012 v tis. €	Porovnanie prevodu výnosu dane 2013/2012
I. štvrťrok	374 050	350 346	23 704	106,8
II. štvrťrok	247 700	240 370	7 331	103,0
I. polrok	621 750	590 716	31 035	105,3
III. štvrťrok	302 876	307 041	-4 165	98,6
IV. štvrťrok	302 626	300 072	2 554	100,9
Rok spolu	1 227 253	1 197 830	29 423	102,5

Pri porovnaní prevodu podielu, ako vyplýva z údajov tabuľky, sme zaznamenali nárast v roku 2013 v prevode podielu výnosu DPFO pre obce, v porovnaní s minulým rokom. Celkovo predstavoval nárast 29 423 tis. €, čo predstavuje zlepšenie prevodu o cca 2,5 % (vrátane zúčtovania). Nárast bol výraznejší najmä v I. polovici roka. Konečnú výšku kladného rastu v tomto období ovplyvnili najmä prijaté legislatívne zmeny (s dopadmi najmä na I. štvrťrok reakcia na úpravu legislatívy platnej pre rok 2013), ďalej suma zúčtovania za rok 2012 do prevodu ÚS v mesiaci marec, ktorá bola vyššia ako v predchádzajúcom roku.

Rozdiely v medziročnom porovnaní prevodu výnosu dane VÚC podľa jednotlivých štvrtrokov (vrátane zúčtovania) sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab. 7

Štvrťrok	VÚC v tis. € 2013	VÚC v tis. € 2012	Rozdiel VÚC	Porovnanie prevodu výnosu dane 2013/2012 v %
I. štvrťrok	125 255	117 313	7 943	106,8
II. štvrťrok	82 945	80 491	2 455	103,0
I. polrok	208 200	197 803	10 397	105,3
III. štvrťrok	101 421	102 817	-1 395	98,6
IV. štvrťrok	101 338	100 483	855	100,9
Rok 2013 spolu	410 960	401 103	9 857	102,5

Pri prevode podielu výnosu DPFO pre VÚC sme zaznamenali celkový nárast o 9 857 tis. € v porovnaní s minulým rokom a zároveň môžeme konštatovať, že pri prevode podielu na výnose DPFO pre VÚC vplývali totožné faktory, ako pri prevode na obce.

3. Prevod výnosu z motorových vozidiel do rozpočtov VÚC

Daňovým príjmom VÚC je okrem podielu na dani z príjmov aj výnos dane z motorových vozidiel podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov. V roku 2013 daňové úrady previedli jednotlivým VÚC nasledovné objemy výnosu dane:

Tab. 8

Názov VÚC	Rozpočet VÚC* na rok 2013 v tis. €	Skutočnosť 2013 spolu v tis. €	Plnenie rozpočtu v %
BSK	34 292	34 592	100,9
NSK	17 442	18 645	106,9
TSK	13 552	13 352	98,5
TTSK	15 264	15 832	103,7
BBSK	12 500	13 532	108,3
ŽSK	15 300	16 476	107,7
KSK	12 300	13 183	107,2
PSK	14 000	14 488	103,5
VÚC spolu	134 650	140 100	104,0

* vzhľadom na to, že daň z motorových vozidiel je súčasťou sústavy miestnych daní, uvádzame v stĺpci hodnoty rozpočtov, ktoré schválili zastupiteľstvá príslušných vyšších územných celkov.

Ako z uvedeného prehľadu vyplýva, prevod výnosu dane z motorových vozidiel za rok 2013, sa pohybuje, v porovnaní so schváleným rozpočtom príslušného vyššieho územného celku, v intervale od 98,5% do 107,7% a celkovo predstavuje plnenie rozpočtov VÚC spolu cca 104,0 %. Len TSK vykázal nižšie plnenie ako v rozpočte, a zo nám známych skutočností (komparácia s vývojom v minulom roku) vyplýva, že predpokladaným dôvodom je nadhodnotenie príjmu z tejto dane, pretože rast skutočných príjmov TSK z tejto dane bol medziročne o cca 3,4% (viď tabuľku nižšie).

Dôvodmi vyššieho celkového plnenia za všetky SK môže byť konečné zúčtovanie DzMV za predchádzajúci rok (dopad je viditeľný v I.Q), najmä jednorazovým vyrovnaním daňovníkmi, ďalej z dôvodu úprav v legislatíve napr. pri definovaní povinného platcu z dôvodu nejednoznačného znenia v zákone pri prenájme vozidiel.

Môžeme konštatovať, že legislatívne podmienky v roku 2013 a 2012 sú porovnateľné, aj keď boli vykonané isté zmeny s dopadmi na výnos roka 2013. Zmeny sú podrobnejšie popísané v úvode (IV. Monitoring priebehu fiškálnej decentralizácie za rok 2013).

Medziročné porovnanie prevodu výnosu dane z motorových vozidiel vyšším územným celkom v tis. €:

Tab. 9

Názov VÚC	Skutočnosť 2013 spolu v tis. €	Skutočnosť 2012 spolu v tis. €	Rozdiel v tis. €	Index 2013/2012 v %
BSK	34 592	33 346,	1 246	103,7
NSK	18 645	17 716	929	105,2
TSK	13 352	12 918	435	103,4
TTSK	15 832	15 596	236	101,5
BBSK	13 532	12 904	628	104,9
ŽSK	16 476	16 009	468	102,9
KSK	13 183	12 472	711	105,7
PSK	14 488	13 665	823	106,0
VÚC spolu	140 100	134 625	5 475	104,0

Ako môžeme pozorovať z tabuľky, nebol zaznamenaný medziročný pokles prevodu výnosu. Nárast predstavoval od 1,5 % (v TTSK) až po 6,0 % (v PSK). Sumárne predstavoval nárast za všetky VÚC 5 475 tis. €, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje medziročný index 104,0 % a v porovnaní s rokom 2012 rovnaký medziročný nárast v relatívnych hodnotách.

4. Ďalšie daňové príjmy obcí

Pre informáciu uvádzame aj ďalšie daňové príjmy obcí v zmysle zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, ktorých výnos smeruje do rozpočtu obcí a miest ako vlastný daňový príjem obcí. Prehľad výnosu týchto daní v mil. € v roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 uvádzame v nasledovnej tabuľke:

Tab.10

Daňový príjem (v tis. €)	Skutočnosť 2013 spolu v tis. €	Skutočnosť 2012 spolu v tis. €	Rozdiel skut. 2013 – skut. 2012	Index 2013/2012
Daň z nehnuteľností	316 790	304 478	12 312	104,0
Dane za tovary a služby	178 185	172 827	5 358	103,1
v tom daň za:				
psa	4 728	4 464	264	105,9
nevýherné hracie prístroje	1 038	1 044	-6	99,4
predajné automaty	230	255	-25	90,2
vjazd a zotrvanie MV v hist. časti	281	851	-570	33,0
ubytovanie	9 491	8 359	1 582	113,5
užívanie verej. priest.	10 402	11 346	-944	91,7
poplatok za komun. odpady a drobné	147 666	141 809	5 857	104,1
jadrové zariadenia	3 873	4 033	-160	96,0
dane z používania tovarov a z povolenia na výkon činností	449	639	-190	70,2
Iné dane za tovary a služby	26	26	0	100
Ďalšie daňové príjmy spolu	494 975	477 306	17 670	103,7

Pri **dani z nehnuteľnosti**, ktorá objemovo patrí k najväčším príjmom z príjmov z miestnych daní podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, bol zaznamenaný nárast o 12 312 tis. € oproti minulému roku, čo v relatívnych číslach predstavovalo rast o 4%. V roku 2013 vzrástli sadzby daní z nehnuteľností v 79 okresných mestách SR a mestských častiach oproti predchádzajúcemu roku. Najvýraznejšie rástli dlhodobo nízke dane a to v dôsledku úpravy legislatívy (zúženie povoleného rozpätia medzi sadzbami).

Aj keď výnosy **z daní za tovary a služby** boli oproti minulému roku z niektorých daní a poplatkov nižšie, celkovo rástli tieto príjmy o 5 358 tis. €, čo v relatívnych hodnotách predstavuje nárast o 3,1%. Najväčší nárast v objeme bol týchto daniach zaznamenaný pri poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady o 5 857 tis. € a pri dani za ubytovanie o 1 582 tis. €

V roku 2013 rástol celkovo príjem obcí z miestnych daní medziročne o sumu 17 670 tis. €, čo predstavuje nárast o 3,7%. Z týchto údajov je možné vidieť, že samosprávy sú veľmi opatrné pri stanovovaní sadzieb miestnych daní aj napriek pretrvávajúcej dlhovej kríze (dôvodom môže byť aj blízkosť volieb do samospráv – rok 2014). Faktom však zostáva, že v porovnaní s krajinami OECD sú majetkové dane na Slovensku stále relatívne nízke a do budúcnosti predstavujú rezervu príjmov samospráv. Z uvedeného je možné predpokladať väčší dôraz na príjmy z miestnych daní z pohľadu samospráv, pričom vývoj bude ovplyvňovaný ďalším ekonomickým vývojom.